

stavenstva, dozorčího výboru a pokud se týče delegátů pro valnou hromadu pokladny nemocenské ze stavu živnostenských pomocníků, pak volba starosty a členů výboru pomocníků.

Schovanci viz Pěstouni.

Schvalování nezákonných a nemravných činů.

Tento delikt jest přečinem, jehož se dopouští ten, kdo veřejně neb před více lidmi nebo v dílech tiskových, rozšiřovaných vyobrazeních nebo spisech nemravné nebo zákony zapovězené činy vychvaluje aneb omlouvati se pokouší. Trest: vězení od 1 až do 6 měsíců; byl-li přečin prostředkem tiskopisů spáchán, jest naň ustanoven trest tuhého vězení až do jednoho roku, pak vyhostění z místa nebo korunní země a je-li pachatelem cizozemec, z veškerých korunních zemích císařských (§ 305 tr. z.). Aby nemravný skutek zároveň trestnímu právu se přičil, toho § 305 tr. z. nevyhledává (rozh. ze dne 29. března 1886 č. 12557, sb. č. 907). Slovy »vychvalovati, pokoušet se omluviti« nevyrozumívá se každé vyjádření, jež lze pojeti jako schvalování zákony zapovězeného jednání. Předpokládáť »vychvalování«, že slavnostnějším způsobem vyjádřovacím přikládají se jisté přednosti osobě, věci nebo skutku. Účel »vychvalování« a »pokoušení omlouvání« musí k tomu směřovati, aby názory jiných o nedovolenosti jednání byly zviklány, aby úctou před zákonem bylo otřeseno (rozh. ze dne 23. ledna 1886 č. 12964 sb. č. 875).

Osnova nového zákona trestního vytýká známky tohoto přečinu daleko určitěji, uvádějíc jednotlivé případy, které připouštějí přesné rozpoznání skutkové podstaty tohoto přečinu, in specie; dle návrhu trestního zákonníku dopouští se přestupku proti bezpečnosti státu a proti veřejnému pokoji a řádu ten, kdo

1. k tomu vyzývá, aby někomu za příčinou jeho odsouzení anebo vyšetřování proti němu pro trestný skutek zahájeného ovace nebo slavnosti se připravovaly;

2. pro odsouzeného neb obviněného pro trestný skutek tím způsobem, jímž dává se na jevo neúcta k soudcovským opatřením trestním anebo pohana jich, pořádá sbírky nebo je podporuje;

3. nebo sbírky k tomu účelu pořádá a je podporuje, aby se poskytla tomu, jenž pro trestný skutek odsouzen, úhrada neb náhrada za peněžní pokuty, za pokuty na odpykanou nebo za výkony na odškodněnou uložené (§ 387 osnovy).

Signály železniční.

Signály železniční jsou jednoduchá, ve svém významu napřed určená znamení, jež jsou na dráze buď jednou pro vždy postavena neb jen v určitých případech dána, by osoby při dopravě železniční zúčastněné neb s touto ve styk přicházející rychle a bezpečně byly navzájem vyrozuměny. Signály slouží ke zvýšení bezpečnosti a rychlosti dopravy železniční a k odvrácení všech nebezpečí, jež pro život a statky lidí spojena jsou s rychlým pohybem značných hmot při dopravě železniční obvyklým. Nař. m. obch. ze dne 10. února 1877 č. 3400, č. 10 ř. z. byl vydán pro všechny dráhy rakouskouherské jednotný řád signálový.

Dle tohoto řádu rozeznáváme tyto signály:

I. Signály liniové probíhající elektrickými zvonky, jež obsahují 16 povinných signálů zvonových a sice: Vlak dojíždí ke konci linie; vlak přijíždí k počátku linie; vlak neodjíždí ke konci linie; vlak

neodjíždí k počátku linie; parostroj nechť přijede; parostroj s dělníky nechť přijede; parostroj s dělníky a lékaři nechť přijede; všechny vlaky zdržeti; vozy hodiny naříditi; vlak přijíždí po nepravé koleji ke konci linie; vlak přijíždí po nepravé koleji k počátku linie; vlak přijíždí od trati ke konci linie; vlak přijíždí od trati k počátku linie; vlak přijíždí od trati po nepravé koleji ke konci linie; vlak přijíždí od trati po nepravé koleji k počátku linie; trať je zaváta. Signály pozůstávají v různých skupinách úderů zvonových, jež jednou se dějí neb se ve stejných přestávkách třikrát neb čtyřikrát opakují.

II. Signály personálu na trati: »Zadržte«, »zvolna«, »volná jízda« a »vlak roztržen«, jež jsou signály optickými.

III. Pevné signály: Tyto se dělí na:

1. signály distanční, jež jsou umístěny před stanicemi, odbočkami a křižovatkami dráty a mají za účel, by kryly tyto na přiměřeně velkou vzdálenost;

2. signály stěžejní na trati, jež hlavně ke krytí vlaku slouží;

3. signály vyhýbkové, jež obrazem lucerny oznamují postavení vyhýbek;

4. signály na vodním jeřábu.

IV. Signály na vlaku označují počátek a konec vlaku.

V. Signály personálu vlaku: Tyto jsou

1. signály personálu parostroje parní píšťalou dávané: »pozor«, »brzdit pevně«, »brzdu povoliti«, »brzdit mírně«, »brzdu mírně povolovati«, »volání, by přibrán byl personál« a »pokračování v jízdě osobního vlaku na trati zadržného«;

2. signály personálu vlak provázejícího: »odjezd«, »zadržet«, »zvolna«, »vlak roztržen« a »pozor«.

VI. Signály při pořádání vlaku: »v před«, »zpět«, »pomalu« a »zastaviti«.

VII. Mimo to jsou při dráhách nepovinné signály, jež dle potřeby mohou býti zavedeny se schválením c. k. generální inšpekce rakouských dráh. Zřízenci železniční jsou povinni době denní odpovídající (přiměřené) prostředky signálové při sobě míti, by stále mohli signály dávat (§ 8 nař. m. o. z 16. října 1876 č. 30084).

VIII. Dle nař. m. o. z 1. srpna 1883 č. 24932 nejsou při dráhách místních signály liniové probíhající elektrickými zvonky obligatorními a mohou ve dne též odpadnouti signály distanční, signály stěžejní na trati, signály vyhýbkové a signál konečný.

Silnice a cesty.

I. Část všeobecná.

Silnicí, (cestou, ulicí), rozumíme v nejširším smyslu onu plochu půdy, která jest odstraněním přirozených, postupu bránících překážek věnována účelům dopravním. Silnice jsou jedním z nejhlavnějších faktorů hospodářského žití, poněvadž teprve jimi umožněna jest náležitá výroba statků a jich rozdělení. Neboť teprve tehdy, když surovina na místo výroby a hotový výrobek odtud na místo spotřeby lze převézt, jest myslitelná výroba statků a jich zpeněžení. Statkem v hospodářském smyslu stává se věc teprve, lze-li jí užití k ukojení potřeby; to přirozeně předpokládá skutečnou potřebu, jež má býti ukojena, a jen pokud opravdu tu potřeba